

فتوریسم

این واژه از کلمه Futur به معنی آینده گرفته شده است + فتوریسم در ایتالیا به وجود آمد و به تدریج به سایر کشورها راه یافت + بانی آن شاعر معروف ایتالیایی فیلیپو مارینتی است + بنابراین فتوریسم ابتدا در ادبیات شکل و سپس به نقاشی راه یافت (برخلاف کوبیسم) + این مکتب در ابتدا بر ضد عقاید گابریله دانونزیو، شاعر و نویسنده ایتالیایی بود + دانونزیو به شاخه ای از سمبولیسم اعتقاد داشت که در آن از الهام + مکاشف + شهود و تغزل استفاده می شد.

فتوریسم در ادبیات

به نظر مارینتی در قرن بیستم که عصر تمدن و دوران پیشرفت صنایع بود، باید برای ادبیات سبک و زبانی ماشینی ایجاد می شد + شعر باید سبک نثر مانند می یافت که نشان دهنده تلاش های زندگی صنعتی باشد + ادبیات نباید جز زندگی مدرن صنعتی و پیشرفت های صنعتی که بیانگر زندگی آینده هستند، چیز دیگری بگوید.

فتوریسم: مخالف هرگونه ابراز احساسات و بیان هیجانات درونی شاعر + مخالف رعایت قوانین دستور زبان + استفاده از آزادی کلمات غیر شاعرانه + استفاده از کلمات نقطه و حتی نامربوط یا استفاده از اصطلاحات تلگرافی

فتوریسم پیش از انقلاب اکتبر در ادبیات و شعر روسی نفوذ کرد + فتوریسم در روسیه به دو شاخه کوبوفتوریسم (کوبیسم + فتوریسم) و اگو فتوریسم تقسیم شد + اما **ولادیمیر مایاکوفسکی** برگرفته از فتوریسم **مکتب رایونیسم (پرتوگرایی یا شعاع نگاری)** را در ادبیات روسیه و جهان شکل داد + شعرهای او معروفترین اشعار انقلابی روسیه است + او با الفاظ و استعاره های عوام ادبیات سنگین روسی را شکست.

برگه خود کشی: قدمم / در خیابان / مسافت را / لگدمال می کند / به جهنم! / اما چاره چیست؟
برای نامزدش لی لیا بریک (از کارگردانان نامی روسیه): عزیزم / عمرم / شکنجه جانم / عشقم / لی لیا / اشعارم را بپذیر / شاید دیگر / هیچ گاه / هیچ چیز / نسرودم!

بیانیه فتوریسم

فیلیپو توماسو مارینتی در ۱۹۰۵ نشریه ای به نام پوآوسیا (poesia) را برای بیان نظریات ادبی خود راه اندازی کرد + در ۱۹۰۸ ایده جنبش فتوریسم از ذهن مارینتی براساس افکار سیاسی تراوید گذشت + به سرعت ادیبان و هنرمندان علاقه مند به این جنبش در شهر میلان ایتالیا گرد هم آمدند + بیانیه یا مانفیسست فتوریسم (La Futurisme) در ۲۰ فوریه ۱۹۰۹ در روزنامه فیگارو پاریس توسط مارینتی ارائه شد + فتوریسم پیش از سوررئالیسم مانفیسست ارائه داد + فتوریسم اولین مانفیسست رسمی قرن بیستم است + فتوریست ها همواره نظریات خود را بصورت سلسله بیانیه های جنجالی ارائه می کردند + در مارس ۱۹۱۰ پنج نقاش طرازاول ایتالیا تبعیت خود را از جنبش فتوریسم اعلام کردند + یک ماه بعد بیانیه فتوریسم در نقاشی ارائه شد و در ۱۹۱۲ بیانیه فتوریسم در مجسمه سازی ارائه شد + در ۱۹۱۳ جیاکومو بالا بیانیه فتوریسم در طراحی لباس را نیز ارائه کرد + هیچ جنبشی در هنر به اندازه فتوریسم بیانیه نداد + فتوریست ها اجتماعات و انجمن های مردمی را به مراتب ارگان ها و نهادهای مهم تری در مقایسه با نهاد های دولتی می دانستند + فتوریست ها در ارائه و تبلیغ آثارشان بسیار حرفه ای بودند + سخنرانی ها و حرکات تبلیغاتی فتوریست ها به اندازه آثارشان شهرت دارد.

مکتب دادائیسیم هم از روش های پر سر و صدای تبلیغی و حرفه ای ارائه آثار فتوریستی برای کار خود استفاده کردند

مفاد بیانیه فوتوریسم

آنها از گذشته و سنت بیزار هستند + علاقه به سرعت و تکنولوژی دارند

چند بند از مانفیسست فتوریسم!

تلاش ما در این جنبش رهانیدن ایتالیا از بار توانفرسای گذشته تاریخی و هنریش است.

- ما بر این باوریم که شکوه و جلال جهان به لطف یک زیبایی جدید غنا یافته است: زیبایی سرعت در ماشین اتوموبیلرانی
- هر اثر هنری که شمه ای از تهاجم و ستیزه جویی نداشته باشد هرگز نمی تواند شاهکار باشد.
- ما میخواهیم مدح و ثنا مردی را بگوییم که پشت فرمان نشسته و زمین را با سرعتی سرسام آور طی می کند.
- ما می خواهیم همه موزه ها، کتابخانه ها و دانشگاه ها را ویران کنیم.
- ما می خواهیم ایتالیا را از بوی گند پروفیسورها، باستانشناسان، راهنمایان تورها و عتیقه شناسان برهانیم.
- شما را به خدا در یک نقاشی قدیمی چه چیز می توان کشف کرد جز پیچ و تاب های مشقت بار یک هنرمند.
- سر زدن به موزه ها، کتابخانه ها و دانشگاهها، این گورستانهای تلاش بی ثمر، هر ذره اش برای هنرمند زیان بار است.
- ما می خواهیم زبان به تمجید جنگ، تنها پالاینده جهان و بیزاری از زن بکشاییم.

جنبشی بی رحمانه و افراط گرا در خصوص گذشته (باید موزه ها و نمادهای تمدن قدیم نابود گردد) + حرکتی که پیوسته است و باعث تکثیر می شود، قابل ستایش است.

گذشته مرهمی برای دردمندان و زندانیان و محترضان است.

انسان بر طبیعت باید غلبه کند.

+ موزه ها گورستانند.

شکوه و جلال دنیا با فرم تازه ای از زیبایی سرعت، غنا یافته است. حرکت و سرعت اتومبیل برای فتوریست ها جذاب تر از مدل و شکل ظاهری در هنگام توقف است.

عاشق ماشین و هواپیما هستند. زیبایی زندگی ماشینی را می ستایند.

در ۱۹۲۰ فتوریسم از نظر سیاسی به فاشیسم تبدیل می شود + فتوریسم هر چه جلو رفت انقلابی تر شد + جنبه های انقلاب آن فاشیست و ظهور موسیلینی در ایتالیا شد + بنیتو موسیلینی بعد از به قدرت رسیدن گفت اولین شخصیتی که ذهن او را برانگیخته است، مارینتی بوده است.

ستایش گران جنگ و میهن پرستی هستند.

ما در پی تجلیل و بزرگداشت جنگیم. جنگ است که تنها شفا بخش عالم است. ما هواخواه قدرت نظامی، وطن پرستی، آنارشسیسم و اندیشه های کشتارگریم. ما دشمن اخلاق پرستی و دشمن همه ابن الوقتها و سودجویانیم. ما غرش رعشه انگیز سلاح های جنگی را می ستاییم.

فیگارو در ۱۹۱۲ فوتوریسم را عامل گسترش جنگ خواند + فوتوریسم معتقد بود اگر جنگ نباشد، تحرک و پویایی ایجاد نخواهد شد.

ما به بنای یادبود هنری نیاز نداریم که در آن آثار مرده پرستش شود

فوتوریسم بعد از دهه ۱۹۵۰ مجدداً بازگشت و زمینه ساز تحولات هنری در موسیقی + نمایش و هنر های مفهومی شد.

بنابراین فوتوریسم را می توانیم در هنر به دو دوره تقسیم کنیم: الف- دوره اول دهه دوم قرن ۲۰ ج- دهه ۵۰ قرن بیست

دکتر شریعتی دوره اول را فوتوریسم مادی- اجتماعی و فوتوریسم دوم را مذهبی- اجتماعی و زمینه ساز مهدویت می خوانند

با این حال ظهور فوتوریسم در لباس اگرچه در دوره اول کم رنگ + در فاشیسم موسیلمانی کمی پر رنگ تر + اما از ۱۹۶۷ و با آغاز نبرد تسخیر فضا عملاً رنگ واقعیت به خود گرفت.

پیکره سازی فوتوریسم

پیکره سازی فوتوریسم موفق ترین جنبه هنری فوتوریسم بود + القاء حس انتزاع در فوتوریسم + این القاء انتزاعی حتی سازمان داده شده تر از آثار کاندینسکی اکسپرسیونیست + حذف خطوط متمایزکننده، واقعی و طبیعی + ایجاد حس پویایی و حرکت

تداوم فرم در فضا + ۱۹۱۳ + برنزی + موزه هنرهای معاصر تهران + امبرتو بوتچونی + نقاش و معروفترین مجسمه ساز فوتوریست + شاگرد جاکومو بالا

فوتوریسم و امپرسیونیسم و رنگ

فوتوریست ها از روش های رنگ پردازی نئو امپرسیونیست ها استفاده می کردند + رنگ های مورد استفاده فوتوریست ها اغلب رنگ های خشن و زنده استفاده می کردند + آنها هیچگاه نظریه منسجمی در خصوص استفاده از رنگ نداشتند و ارائه نکردند + با این حال آثار آنها معمولاً با رنگ های متمایل به مایه های

روشن و فرم های شفاف است

شاخصه های هنر فوتوریسم

الف- سرعت ب- انرژی ج- تهاجم د- خطوط قوی ه- تکنولوژی و- اجتماعات مردمی ز- شهرنشینی ح- اهانت به گذشته و سنت ط- اسلحه و جنگ و خشونت

جاکومو بالا + دونده + تاثیر تفکر نئو امپرسیونیست ها در فوتوریسم + نزدیک به اصول ون گوگ + به تکرار و سرعت در طرح تابلو دقت شود.

در یک نقاشی فوتوریستی ممکن است یک عنصر در حال حرکت به وسیله تکرار بر روی کار نشان داده شود + چنین فرایندی کار آنها را کوبیسم نزدیک نمود + با این حال آنها برخلاف کوبیسم ها موضوعات خود را از تجربه های شهری می گیرند تا فضاهای آتلیه ای + خطوط تیز و مکرر از دیگر نکات قابل ذکر کارهای آنها می باشد.

بررسی چند اثر فتوریسم

سگی در حال دویدن بر روی طناب + جاکومو بالا + با ترسیم دست و پای فراوان برای سگ تابلویی جان را به حرکت وا داشته است + جاکومو بالا را پیشگام متحرک سازی روزنامه ای می دانند.

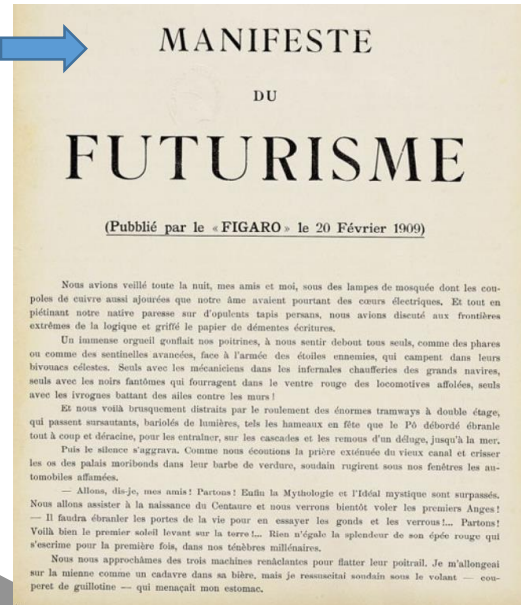
امبرتو بوتچونی + شبیه سازی بصری از یک خیابان + ۱۹۱۲ + موزه وان در هیدت در شهر ووپرتال در غرب آلمان + تاثر شهر نشینی در آثار فتوریست ها را نشان می دهد + فوتوریست ها موضوعات شهری را با خانه های بلند مرتبه (آپارتمانی) و پر تردد نشان می دهند.

قطار مسلح در حال حرکت + جینو سورینی + ۱۹۱۵ + هم تکنولوژی مدن + هم تهاجم + هم حرکت + قطار به صورت نیزه ای و تند و تیز ترسیم شده است + مردان مسلح + بخار جلوی قطار با خطوط خشن است + تصویر تهدید کننده و ترسناک و زره پوش است.

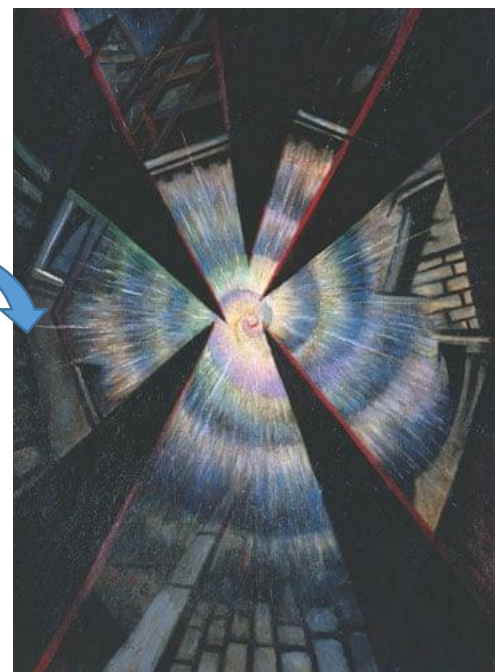
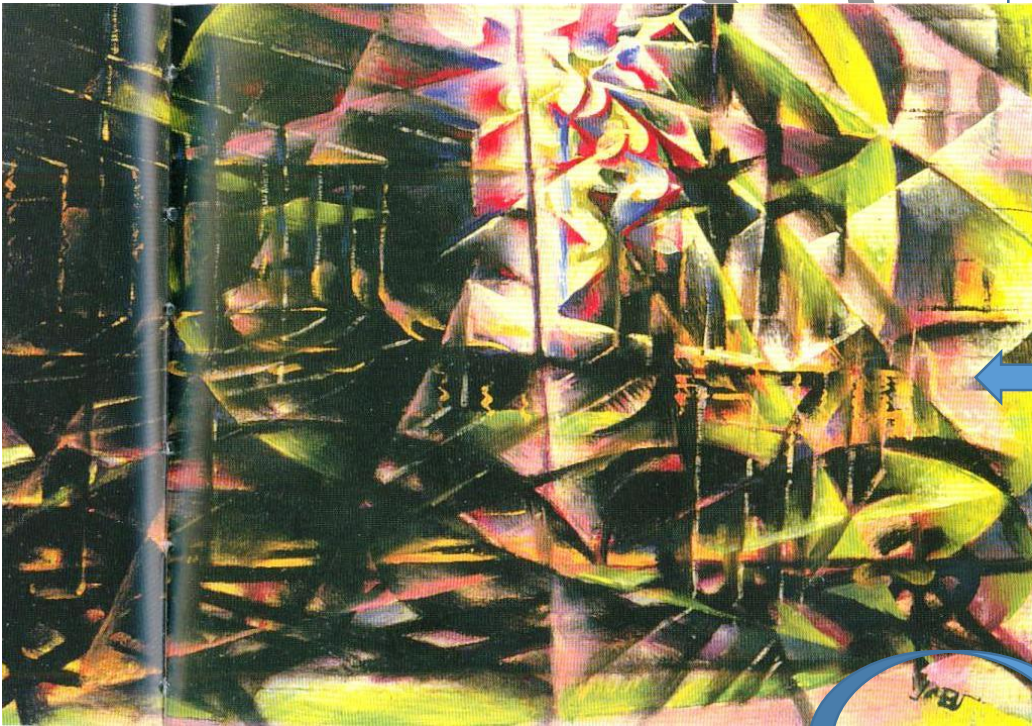
توپ در حرکت + اثر جینو سورینی + ۱۹۱۵ + تاثیر از کلاژ و خط نوشته ها که از کوبیسم ترکیبی بود در کار مشاهده می شود + اسلحه و تهاجم + به خطوط خشن دقت شود.

تصویری از صفحه اول مانفیست فوتوریسم در ۲۰ فوریه ۱۹۰۹ روزنامه فیگارو

از چپ : لوئیجی روسلو + کارلو کارزا +
فیلیپو توماسی + امبرتو بوتچونی + جینو
سورینی

اتومبیل پرسرعت + جاکومو بالا + ۱۹۱۲
+ به جای شکل معمول اتومبیل عملکرد
آن که سرعت با حداکثر است، سعی شده
نشان داده شود + خطوط قوی گیج
کننده + این خطوط قوی ابزاری مناسبی
برای حس سرعت بوده است

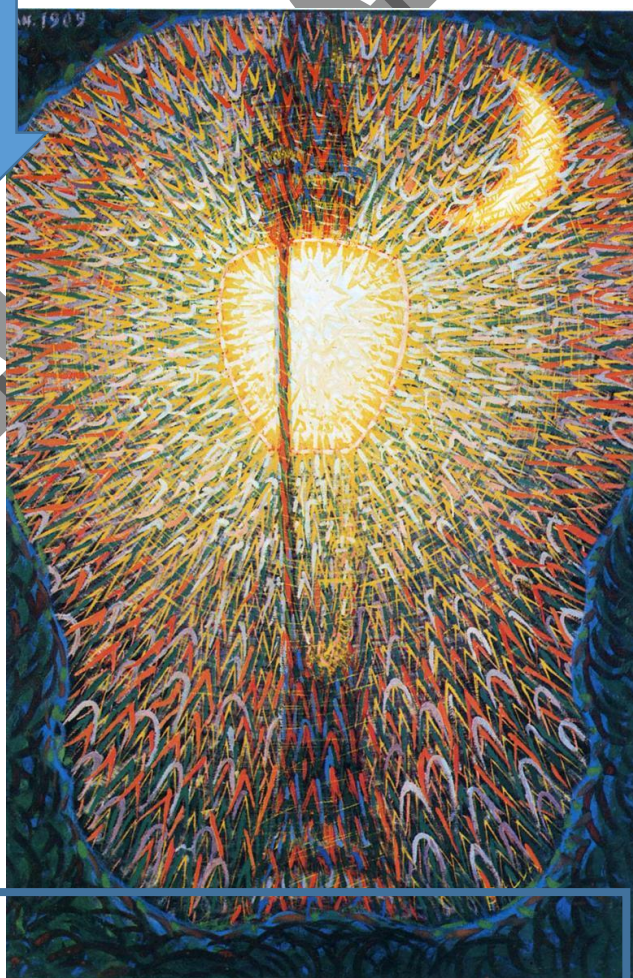
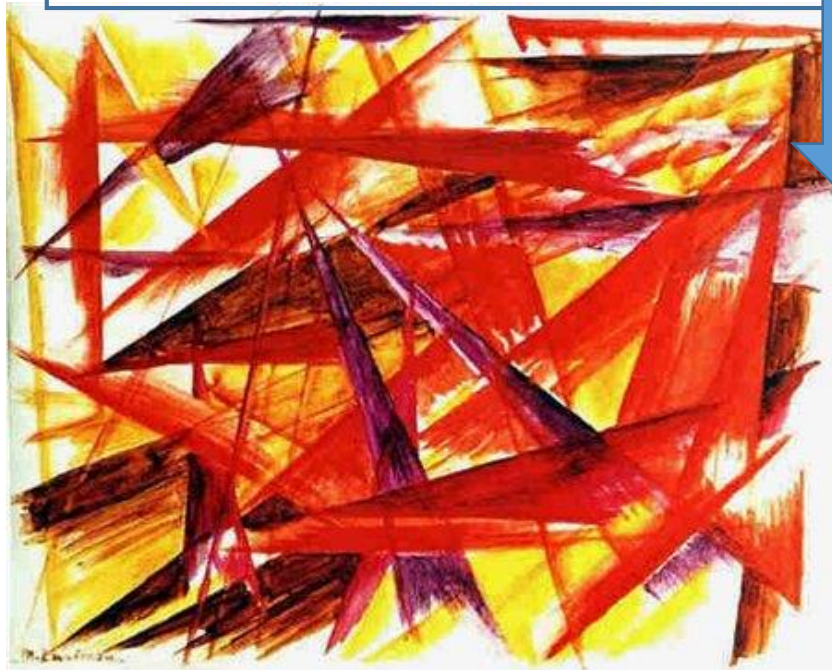
وُرتی سیسم (اثر کریستوفر نولان از بنیانگذاران ورتی سیسم)

وُرتی سیسم یا گربادگرایی یا گرداب گرایی + عملاً آمد تا با فتوریسم مبارز کند + اما
بلافاصله نگرشش عوض شد و رفت به دنبال اصلاح فتوریسم + ر حدود ۱۹۱۳ + در انگلستان
بوجود آمد + سبک های مدرن و نوگرایی نقاشی انگلستان متأثر از این جنبش است + در
۱۹۱۵ اولین نمایشگاه خود را در انگلستان برپا کردند + ورتی سیسم از نظر المانترکیب بود
از کوبیسم و فتوریسم + برخی از آن به کوبیسم انگلیسی یاد می کنند + شامل خطوط
زیگزاگی و منحنی گرداب گونه + که سبب هدایت و چرخش چشم به مرکز اثر می شود + خطوط زیگزاگی و زاویه دار تولید انرژی
بیشتری نسبت به خطوط صاف دارند + مجله بلاست معروف به مجله هنر تجسمی واژگانی معرف و بیانگر این سبک بود.

پرتوگرایی

حدود ۱۹۱۲ + در روسیه + توسط میخائیل لاریونوف + برگرفته از نظرات مایاکوفسکی + چشم اشیا را با شعاع نوری بیند + پرتوگرایی به اشکالی می پرداخت که از برخورد نورانی یا از تقاطع این شعاع های نورانی به وجود می آمدند + نمایشگاه ۱۹۱۳ با نام آماج + پرتوگرایی را نیز کوبیسم روسی می نامند + اگرچه با فتوریسم همسو است + پرتوگرایان به دنبال بسط نظریات ریاضی دانان بزرگ در نقاشی بودند.

سمت چپ دو نمونه از آثار میخائیل لاریونوف در سبک پرتوگرایی + سمت راست تابلو معروف چراغ خیابان و مطالعه نور + جاکومو بالا + با رنگ های مکمل و قلمی ۷ شکل + عمق نمایی در نقاشی + پرتو های نور برای بیننده آزاردهنده است + در تصاویر سمت چپ نزدیکی با نقوش کوبیسم را بیشتر احساس می کنید

بیانیه فتوریسم در طراحی لباس

در ۱۹۱۳ + جاکومو بالا

الف- لباس ها باید ساده باشند.

ب- لباس ها باید عمرشان کوتاه باشد. ج- برش ها باید نامتقارن باشد.

د- رسم خفت بار و ریاکارانه پوشیدن لباس عزا باید جمع گردد.

ه- رنگ ها باید براق و واحد امکان خالص باشند.

و- حداکثر خطوط راه راه یا مجموعه ای از نقطه ها و یا حداکثر هاشور به عنوان نقش قابل قبول است. ز- لباس ها باید راحت و به درد بخور باشند.

ح- لباس ها باید تهاجمی، شوک آور، خشونت آمیز باشند.

ما باید کل لباس های سنت گرا را نابود کنیم. لباس های موجود به طرز شرم آوری به گذشته گرایش دارند

معرفی بسیار بسیار کوتاه فتوریسم در طراحی لباس

با دو مجموعه اولیه معرفی شد. الف- مجموعه عصر فضا آندره کورژ- ۱۹۶۴ ب- مجموعه کاسموس پیر کاردین- ۱۹۶۷
با دو مجموعه ثانویه اصالت یافت. الف- مجموعه دختران مهتاب امانوئل آوانگارو- ۱۹۶۸ ب- مجموعه باربارا فرانچسکو پاکو راباندا- ۱۹۶۸

بحث فتوریسم در لباس بسیار

گسترده و در درس سبک شناسی می گنجد که به همین کوتاه بسنده می شود

مشخصات لباس های سبک

فتوریسم

الف- کت و شلوار یا کت و دامن بالاتر از زانو ب- استفاده از رنگ های نقره ای و سفید
ج- استفاده از تزئینات فلزی

د- وجود الحقاتی چون چکمه، بوت و کلاه ه- فرم های صیقلی و براق

و- استفاده از چرم و مواد نرم

ز- استفاده از الیاف PVC و مصنوعی ح- ترکیبات مینی مالیستی

نکته آخر : نگاه فتوریست های اول با آزادی زن در تضاد است (مانفیست والتئینه دو سن پوآن) + نگاه فتوریست های ثانویه کمی معتدل تر است + بنابراین فمینیست ها، فتوریست های ثانویه در طراحی لباس های به استفاده ابزاری از زن متهم می کنند(امانوئل آوانگارو + فرانچسکو پاکوراباندا)